

Dato: 21. november 2017

Fra/til:

Referent: Helge Flø Kvamsås

Møteleder: Solveig Horne

Til stede: Ungdomsrepresentanter, barne- og likestillingsministeren og representanter fra embetserket i BLD og HOD

Fraværende:

Kopi:

Dialogforum 2017

Psykisk og fysisk helse

Diskusjon om skolehelsetjensten og helsesøster, Kroppspress, Mestring, Stress

- Flere ønsker flere skolepsykologer og helsesøstre. Det bør være øremerking av midler til skolehelsetjenesten når det gjelder helsesøstre og psykologer.
- Det er viktig at helsepersonell presenterer seg selv i alle klassene ved skolestart. Nye helsesøstre bør presentere seg for alle elevene om det skjer i løpet av skoleåret. Det er også viktig å gi ungdommene en holdning om at det er normalt å gå til helsesøster. For å redusere barrierene med å gå til helsesøster hadde noen eksempler på at skoler hadde gjort samtale med helsesøster obligatorisk for alle. Et årlig tilbud til alle elever hos helsesøster krever økt personal. Tromsø har et treårig prosjekt på dette.
- Fysisk plassering av helsesøster har betydning for bruk av tjenesten. Det er bra at tjenesten er på skolen. Fylkeskommunen bør få ansvar for helsesøstrene på de videregående skolene for å redusere store lokale variasjoner som oppleves i dag.
- Tilgjengeligheten på helsesøster er viktig, flere steder er det begrenset åpningstider.
- Det er eksempler på at noen kommuner har hatt en 'mellomstilling' i kommunen, der kommunen hadde ansatt personer som ikke var utdannet helsesøster men skulle fylle denne funksjonen. Dette ble sett på som positivt fordi handler om å ha en 'trygg samtalepartner'.
- Det er viktig å lære hvordan man håndterer livet – hvordan leve livet. Dette er det viktig å kunne snakke om i skolen, det trengs ikke nødvendigvis være et eget fag.

- Lærere bør ha bedre kompetanse til å snakke med elever. Lærere skal ha taushetsplikt.
- Psykisk helse bør være i utdanningsløpet. Det ble nevnt eksempler med at kjernesamiske områder har høy forekomst av psykiske lidelser.
- Digital helsetjeneste, er en helt anonym tjeneste. Telemark i prosess på digitale helsetjeneste. Det er dialog mellom ungdommene og politikere.
- Gode erfaringer med barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) på skolene.
- Gode erfaringer med at fylkeskommunen arrangerer temakvelder og snakker om psykisk helse (særlig aktuelt for dem som bor på hybel).
- Ungdomsrepresentantene ønsker gratis hjernehinnebetennelse vaksine. Det viser seg at de fleste ungdomsrådene eller tilsvarende har spilt inn dette forslaget i egne fylker.
- Alle skoler skal ha en kriseplan, men planene varierer i kvaliteten fra skole til skole. Dette har blitt kartlagt på 74 videregående skoler i Akershus.
- Helsesøster bør kunne skrive ut gyldig fravær.
- Temaet fysisk og psykisk helse burde vært tatt opp tidlig i skolen. Det er kjent at det er en sammenheng mellom fysisk aktivitet og psykisk helse.
-

Medverkning

Diskusjon om ny lov og retningslinjer for ungdomsråd, Nasjonalt ungdomsråd

- Ønsker å lovfeste ungdomsråd eller et ungdomshøringsorgan.
- Aldersgrense er et tema som opptok ungdomsrepresentantene med ulik begrunnelse. Noen hadde gode erfaringer med at aldersbegrensingen er til og med fylt 19 år. Etter dette går en over til andre medbestemmelsesorganer som studentorganer. Noen ønsket en utvidet aldersgrensen utover 19 år. Dette ble begrunnet med kontinuitet, men også at dette har betydning for det internasjonale arbeidet. Et annet innspill på aldersgrense omhandlet at hovedtyngden av ungdommene er under 18 år, dette med henvisning til hvordan det bestemmer for eldreråd er. Det ble også spilt inn at det er viktig å ivareta lærlingene også, som kan være over 18 år før de er ferdig med lærlingetiden sin. I Oslo er det annen ordning med ungdommes bystyre, her var det gode erfaringer fordi alle sakene som ungdommenes bystyre har tatt opp er behandlet.
- Deltakelse i de ulike organene er en viktig vei inn i demokratiet.

Andre temaer

Barn i lavinntektsfamilier

- Regjeringen har gjort mye i forhold til familier med lavinntekt.
- Lavinntekstfamilier og barnevern i samiske samfunn ble framhevet (det ble vist til en mastergradsoppgave om temaet). Fattigdom defineres ut fra inntekt. Reinsdyrsnæring definerer seg ikke nødvendigvis som fattig. Bor i store hus, høster mye av naturen og har andre utgifter enn andre.
- Viktig å opprettholde gratisprinsippet i skolen.
- Frivillighetssentralen gjør en god jobb.
- Kulturkort er ønskelig i Hedmark.
- Modellen fra Grorud er en god modell også for lavinntekstfamilier.
- Ungdomskontakt. Legge til rette for fritidstilbud for alle ungdommer i kommunen.
- Lavterskeltilbud er bra for barn fra lavinntekstfamilier.
- Vaksiner bør ha en egenandel, men bør være gratis for ungdommer fra lavinntektsfamilier.
- Det bør være like muligheter og tilbud til alle barn uavhengig av økonomi.
- Boligsparing, det bør være en ordning med at barn fra lavinntekstfamilier har en høyere rente på boligsparing for ungdom.

Fraværsgrensen

- Videreutvikling av fraværsgrensen. Privatiseksamener bør gis unntak fra fraværsgrensen. Ulik tolkning av reglementet, noen skoler tolker privatiskeksamen som gyldig fravær.
- Det bør være egenerklæring på lik linje med arbeidslivet.
- Unødvendig bruk av tid på å sjekke om ungdommer er på skolen og til fraværsgrensen.
- Kjøretimer, opp til et visst antall bør unntas fra fraværsgrensen.
- Politiske fraværsdager bør økes fra 10 til 15 eller 20 dager.
- Fraværsgrensen ønskes endret fra 10-15 prosent. Nødvendig oppkjøringstimer bør unntas fra fraværsgrensa.
- Økonomisk belastende å bevise at en er syk. Dette bygger også opp mer stress både på å dra til legen, og at det koster noe å gå til legen.

Barnevern

- Barnevernet bør være mer oppmerksomme på å framstå som en tjeneste som skal jobbe med familier og ikke mot.
- Barnevern. Viktig at barnevernet går ut og er mer synlig for barn. En del barn opplever barnevern som skremmende. Dette bør det jobbes med.
- Det er stor forskjell på ansatte i barnevernet. Kvaliteten på oppfølgingen man får fra barnevernet varierer i for stor grad.